

Handelsflaadelov, eller man tager Cromwells Navigationsakter af 1651, eller man tager de spanske Navigationsakter fra Philip II's Tid, altsaa fra det 16. Aarhundrede — af hvilke de engelske undertiden Paragraf for Paragraf er Afskrift —, eller man gaar tilbage til de venezianske Akter, som man kan følge til det 12. Aarhundrede, saa er Indholdet bogstavelig talt akkurat det samme. Indholdet af Loven er ganske simpelt dette: Vi vil indrette vor Skibsfartspolitik, vor Produktionspolitik, vor Tilførselspolitik paa en saadan Maade, at først og fremmest alt, hvad der hedder amerikansk Kystfart, besørges af vore egne Skibe, og at vi dernæst begrænser Tilførselen af Varer udefra i fremmede Skibe saa stærkt, som det overhovedet er muligt under Hensyn til de praktiske Forhold og det Samliv mellem Staterne, som dog ogsaa kræver visse Hensyn.

Skal vi sammenfatte Indholdet af disse to Ting, hele denne den amerikanske Eksportforenings og det amerikanske Eksporttraads Virksomhed og Resolutioner og Udstedelsen af denne Lov om Handelsflaaden, ja, saa er der overhovedet ingen Tvivl mulig: det er Hjemmemarkedets Forsyning ved egen Produktion, saa vidt det overhovedet er muligt, og al Kraft sat ind paa at erhverve for U. S. A., hvad der bliver tilovers af Verdensomsætningen. Der tilsigtes med andre Ord en økonomisk Hvilen i sig selv. Virkningen af denne Bevægelse, der er udgaaet fra det fjerne Østen, er en økonomisk Hvilen i sig selv, der ved sin Tyngde vil brede sig til begge de amerikanske Fastlande og stille hele denne vældige Økonomikreds i den samme ejendommelige isolerede Stilling i Verdensøkonomien, hvor de samtidig er parate til at afskære alle andre Økonomikredse det mest mulige af den Verdensomsætning, som bliver tilbage, og som ogsaa disse ønsker at faa Del i.

Hvis man nu siger: Denne Udvikling staar jo dog Stik i Strid med alt, hvad man har ventet af den økonomiske Verdensudvikling i det hele, vil jeg svare: Ret beset i Grunden ikke. Ja, med alt, hvad Teoretikerne har ventet, alt, hvad Principrytterne og Fantasterne har ventet, maaske; men den er egentlig talt i strikt Overensstemmelse med Udviklingen, som den hidtil har fundet Sted. For den er netop gaaet fra mindre, autonome Økonomikredse til stadig større. Vi har en Tid, hvor det enkelte Gods er en Økonomikreds for sig selv. Det tager ingenting udefra, kun en Smule Luksus, som Herremanden bruger, alt andet produceres paa Godset og fortæres

paa Godset, og den Maade, hvorpaa man erhverver sig, hvad man skal have ud over dette for at kunne tilfredsstille Trangen til en beskedent Luksus, er Krig af alle imod alle, saaledes som vi kender Forholdet fra den europæiske Feudalperiode. Det gaar derfra op til Bymarkeder; den enkelte By danner en produktiv Enhed for sig selv med sit eget Marked og med et Overskud til at aflevere et andet Sted, hvad det kan, af visse begrænsede Varer. Det gaar derfra over til en national Økonomi. Nu er det, Fantasterne tror, at man kan springe fra en national Økonomi over til en Verdensøkonomi med eet Spring. Det viser Udviklingen, man ikke kan; det maa gaa over større økonomiske Enheder, saaledes som vi træffer dem i de Økonomikredse, man kan dele Verden i, og henimod hvilke altsaa den klart udtalte Tendens i den økonomiske Udvikling gaar, en Tendens, hvis Grund er meget let at paavise; den ligger i det Forhold, jeg har fremdraget her: det store Marked, som Østen er, er begyndt at omdanne sig fra Kunde for os til Selvforsyner og derefter til Konkurrent med os. Denne Bevægelse paavirker de andre Økonomikredse, og vi vil komme til at se, at denne Stræben efter at leve for sig selv indenfor Rammen af en større Økonomikreds vil mere og mere brede sig. Nogen Verdenshandel bliver der naturligvis tilbage, den vil man saa kæmpe om.

Undersøger vi nu, hvorledes Europa under denne Udvikling er stillet i Forhold til andre Økonomikredse, finder vi, at denne Økonomikreds er stillet daarligst af dem alle, fordi dens Naturligdomme er de mindste i Forhold til dens Befolkningstæthed, som er over 70 Mennesker pr. Kvadratkilometer, medens den næste af disse Enheder, den asiatiske, har 30,4, den russiske 7,3, den amerikanske 4,7; Afrika, som jeg ikke en Gang kan kalde en Økonomikreds paa Grund af dens Tilbageblevethed lige saa lidt som Australien, har 4,5 og Australien 0,9. Mr. Brand sagde i sin Tale paa Brysseler-Konferencen under Henvisning til denne Udvikling i Europa, som han mente var baaret af det tekniske Fremskridt: Europa har under denne Udvikling givet Gidsler til Heldet. Udtrykket var meget aandfuldt, men ikke rigtigt anvendt. Det var ikke noget Held, der var faldet ned i Europas Turban, at Markederne udvikledes udenom det. Der var paa Grund af denne Udvikling givet Gidsler til det europæiske Initiativ, det vil sige, Europa havde forpligtet sig overfor sin stigende Befolkning og overfor disses stigende Levelfod til at tage nyt Initiativ, hvis det gamle løb ud.